אין „פאַלים קאָורט"

א פויגער מיט א נעסט.

נעסטען האָט מען אין ווייבערשען שטיבעל דערצעהלט אזא מעשה:

אין א געוויסען טאָג האָט זיך אין א היינער צייטונג אָפּגערוקט א קליין אַד־ווערטייזמענטעל, אין וועלכער עס איז אָנגעזאָגט געוואָרען די טרויסע בשורה, אז די געוויסע ווייבעל, וועלכע וואוינט דאָרט אין דאָרט זוכט א חתן. דאָס ווייבעל האָט דערביי אָנגעגעבען אין גדן, אז זי האָט אן איינענע הויז, מיט אן איינ־קונפט פון פינף טויזענט דאָלאַר א יאָהר.

אין דעם איינענעם טאָג האָט אימי־בער אָנגעקלונגען אין דער ווייבערשער טיר און האָט זיך פאַרגעשטעלט אז ער איז ווילינ צו אריינגעהן מיט איהר אין די חתונה־ביזנעס. דערהערענדיג די ווערטער איז דאָס ווייבעל איש רויט געוואָרען פון גרויס שמחה. געוויס זיכט זי א חתן! וואָס דען, זי וועט אימזיסט־אומגיישט צאָהלען געלדער פאַר אַדווערטייזען איהר נאָמען אין די פייפערס? דער בחור האָט זיך אוועקגעזעצט, זיך ערקלערהט אין לינ־בע, און דער שידוך איז מיט מזל געשלאָ־סען געוואָרען.

שפּעטער האָט מען גערופען א גלח און מען האָט געשטעלט א חופה. גלייך נאָך דער חתונה האָט זיך אָבער ארויס־געוויזען, אז דער נאָנצער גליק מיט דער גרויסער איינענער הויז און מיט דער פעטער יערהליכער הכנסה איז נים מעהר ווי א גרויסער אמעריקאַנער בלאָף. דאָס ווייבעל האָט קיין היזער קיינמאָל נים געהאַט און זי וועט קיין היזער קיינמאָל נים האָבען.

זי האָט פשוט געוואָלט קריגען א יאָלד און זיך מיט איהם פאַרשליידערן — און דאַצאָ!

דערמיט איז אָבער די געשיכטע נים געענדיגט. דער פּראָצעס האָט באַוויזען אז דאָס איז א ווייבעל פון יענע ווייבלאַך וואָס מען פרעגט זיך אויף זיי, זי האָט אן שטיבעל געעפענט א מיול, אז מען האָט געמיינט אז זי וועט איינשלינגען די גע־רעכטיגקייט מיט אלע מיט אנאנדער. זי האָט געזידעלט איהר באַשעהרטען מיט די גרעסטע אז בעסטע זידעל וועדער, אז מען האָט איהם אָנגערופען „פאַראַזיט" און וואָס אין דער קאָורט. די גערעכטיגקייט האָט איינגעזעהן באַשיינפערליך, אז זי האָט דאָ צו טאָן מיט א פיסקאַטער אידע־נע, און זי האָט די „קיים" פון קאָורט־שטיבעל ארויסגעוואָרפען.

איז דאָס נים א שעהנע מעשה, וואָס מען האָט געמעגט אריינשטעלען אין די „פייפערס"?

ער זוכט נעבאַך גערעכטיגקייט.

זינט דער זינדיגער מענש ווילהאַם האָעל האָט זיך אויף דער ווייסער וועלט ארויסגעשלייכט, האָט ער געהאַלטען אין איין זובען גערעכטיגקייט. ער האָט אָבער אין קיין גערעכטיגקייט נים גע־קאָנט קריגען, נעכטען איז ער ארויס־טראָטען אין זיין פולער וניפאָרם. און האָט ווידער אמאָל געמאַכט א פאַרזוך צו געפינען די פיעל געזוכטע גערעכטיג־קייט.

געקומען איז ווילהאַם אין שטיבעל אריין אין דער באַגלייטונג פון דער פאַ־ליציי, נאָכדעם ווי מען האָט איהם גע־כאַפּט בעטלענדיג אין נאָס. עפּעס האָט ער באַגעגענט אין נאָס א מענשען, און האָט געדענקט אז יענער איז א רייכער מאַן, וואָס האַלט א טיקעס אָפּיס. האָט ער אָבער א טעות געהאַט. דער מענש איז געווען א נאָכנ געוועהנליכער מענש און ער האָט קיינמאָל מיט שיפס קאַרטען נים געהאַט צו טאָן.

האָט מען איהם געבעטען מחילה און מען האָט איהם פאַרשיקט אויף דריי חדשים אין חד גדיא. אָבער איידער ער האָט זיך אין קעלער ארגטערגעלאָזען, האָט ער ארויסגעהייבען דעם קאָפּ פון דער טיעפעניש ארויס און האָט געלאָזט וויסען דעם נאָנצען עולם, אז עס איז ניטא קיין גערעכטיגקייט אויף דער וועלט.

ניט קיין גרויסע ענטדעקונג! זאָגט־ווייל האָט שוין לאַנג געזאָגט, אז עס איז ניטא קיין גערעכטיגקייט אויף דער וועלט...

ער געהט אריין און געהט ארויס.

ראובן גראָסמאַן איז נעכטען אריין אין קעלער און איז פון דאָרט ווידער ארויס מיט א פלומען קראַנץ אויפ'ן קאָפּ.

וואָס איז געשעהן מיט ראובן'ען? עס איז מיט איהם ניט געשעהן קיין גרויס אומגליק. ניט מעהר וואָס די גערעכטיג־קייט האָט זיך מיט איהם נעבטען צו־קריגענ דערפאַר וואָס יענער זאָל האָבען פאַרקויפט דעם ביטערען טראָפּען אָהן דער עדליכער פון דער פאַליציי.

ווי מענשען זאָגען האָט מען ביי ראובן געפונען עטליכע גאַלונען משקה, וואָס דער קייסער אליין האָט געמענט טרינקען. מען זאָל אויך אין ראובן'ס ווינ־טער פאַלאַץ האָבען געפונען עטליכע מענ־שען, וואָס זענען געזעסען און זיך כישמה געווען ווי אין די צייטען פון פאַר דעם מבול.

האָט די גערעכטיגקייט צונויפגע־לענט אלע חטאים און האָט ארויסגעלאָ־זען א מאַניפעסט, אז דער מענש געהט אויף א חודש אין קעלער און אז ער דאַרף אייגצאָהלען גאַנצע פינף הונדערטער אין „קאָסטען", אדער געהן אין קעלער אויף צוויי חדשים.

אָבער נאָך איידער ער האָט פאַס־פּייעט צו ארגנטערגעהן אין קעלער, איז גלייך ארויסגעטראָטען זיין לאַיער אין האָט דערקלערהט, אז ער וועט אָפּלירען קעגען דער ענטשיידונג פון געריכט. האָט דער איד גלייך פאַרקאַטשעט די פאָרעם און איז ארויס פון שטייג אויף דער פרייער וועלט.

אבי מען זאָגט, אז לאַיערס טויגען צו גאַרנישט...

א פאַרשטעהער פונ'ם פעלקער־בונד וועגען דער לאַגע פון אידי־שע פּלטים אין רומעניע

דער ספּעציעלער דעלעגאַט אין רו־מעניע פון הויפּקאָמיסאַריאַט פאַר די רו־סישע פּלטים ביים פעלקער־בונד, הער ב ר ו נ ע ל, האָט אָפּגעגעבען אין עק־זעקוטיוו קאָמיטעט פון דער אידישער וועלט־הילפס־קאָנפערענץ אין פאַרין א באַריכט וועגען דער לאַגע פון די אידי־שע פּלטים אין רומעניע.

לויט דער פאַראָרדנונג פון דער רומעני־שער רעגירונג מוזען די פּלטים פאַרלאָ־זען רומעניע נים שפּעטער, ווי ביז דעם 31־טען דעצעמבער 1923. יעדע וואָך פאָהרען אָפּ פאַרטיעס עמיגראַנטען קיין קאַנאַדע און אוראַגוואַי. דאָך לערך דריי טויזענט פערזאָן וואָס האָבען שוין אמע־ריקאַנישע וויזעס, געפינען זיך אין א שוועערער לאַגע, ווייל די קוואָטאַ אין אמעריקע פאַר רוסישע בירגער איז שוין פאַרפילט. עס ווערען געפירט אינטער־האַנדלונגען מיט דער רומעניש־שער רעגי־רונג, זי זאָל ערלויבען די עמיגראַנטען וואָס האָבען שוין אמעריקאַנער וויזעס, צו בלייבען אין לאַנד ביז יולי 1924.

אויב דעם דר. נאַנסען, וועלכער איז איצ־טער אין אמעריקע, וועט זיך ניט איינ־נעבען צו פּויל'ן ביי די פאַראייניגטע שטאַטען, אז די פּלטים אלס אן אויס־נאַהמע, זאָלען נאָך הייניגען יאָהר־אריינגעלאָזט ווערען אויסער דער קויאָ־טאַ.

ה' ברונעל האָט מיטגעטיילט דעם עקזעקוטיוו קאָמיטעט, אז ער אַרבייט אין ביקאַרעסט אין עגנסטען קאָנטאַקט מיט'ן ספּעציעלען באַפאָלמעכטיגטען פון דער אידישער וועלט־הילף־קאָמיטעט אין רומעניע, דר. ז. טעמקין.

טאָם מור זאָגט אז שנאה צו אַרביי־טער רופט אַרויס ראַדיקאַליזם אין לאַנד

ער פאָדערט אויף צו אָפּשטעלען דעם שטראָם פון דער אוי־סערגעוועהנליכער אויסוואַנדערונג. — די איינענע קונ־קעל־מונקעל קונצען ווי אַמאָל

פון אשר'ס אייניקעל

טאָם מור איז נים קיין נייי פנים אין דער קאַנאַדער פּאָליטיק. מען האָט שוין פון איהם געהערט און מען וועט נאָך מן־חסתם וועגען איהם זעהר פיעל הערען און הערען. ער איז דער פּרעזי־דענט פון דעם קאַנאַדער טריידראָאַן לייי־באַרקאָנגרעס און האָלט שטענדיג אין איין הערען אין דעם נאָמען פון אלע קאַ־נאַדער אַרבייטער, כאָטש ער אליין ווייסט נאָכנ קלאָהר, אז ער דריקט נים אויס דעם סענטימענט פון אלע אַרבייי־טער. ער קאָן בלויז הערען איז נאָמען פון די מענשען וועלכע שטעהען אונטער דער פאָהן פון דעם „קאָנגרעס". אָבער ער אַרגעסט זיך, אדער ער מאַכט זיך ווי ער וואָלט פאַרגעסען, און ער רעדט שטענדיג אין נאָמען פון „אלע קאַנאַדער אַרבייטער".

באַר דער צענטראַלער רעגירונג פון אונטער מדינה איז טאָם מור דאָס וואָס סעמעל נאָמפּערס אין באַר די פאַראייי־נינגטע שטאַטען. אויך דאָרט קומט ארויס נאָמפּערס און רעדט אין נאָמען פון אלע אַמעריקאַנער אַרבייטער, אָן אויך דאָרט נעהמט מן זיינע רייד ווי תורת־אמת. ווייל נאָמפּערס איז דאָך דער פּרעזי־דענט פון דער אַמעריקאַנער אַוו לייבאָר, און ער קאָן זיך פאַרענטען צו רעדען אין נאָמען פון מענשען, וועלכע האָבען איהם קיינמאָל נים געשיקט אין קיינמאָל נים באַאַפעלמעכטיגט צו רעדען אין זייער נאָמען.

אָבער טאָם מור איז נאָך אין א נאָכנטינגערער לאַנג איידער סעמעל נאָמ־פּערס. ער קאָן נאָך רעדען מיט מעהר־רער דרייסטקייט און מיט מעהרער הצפה, ווייל ער פיהלט, אז די רייד זיינע וועלען געהערט ווערען נאָך פיעל ווייטער און פיעל טיעפער איידער די דבורים פון נאָמפּערס. טאָם מור איז נים נאָר א פּרעזידענט, נאָר אויך א שרייבער פון דער רעגירונגס־מאַשין: ער איז דער הויפּט־פיהרער פון דער רעגי־רונגס־דרוקערעי. דאָס איז נים נלאַט א „דאַמיי", נאָר א מאַן, מיט וועלכען מען געהט צום טיש ווי מיט מן איינענעם מענשען.

איז טאָם מור טאַקע נים קיין נאָר און ער געהט ארויס אלע מאָל און רעדט און רעדט מיט ער ווערט נאַרנים מיעהר רעדענדיג און אַרגומענטירענדיג, מען מוז עפּעס טאָן, כדי צו מאַכען א טאַלק מיט דער אַרבייטס־לאַזיגקייט וואָס הערשט אין לאַנד. און ווען איז נאָך אזא גיגאַנטישע צייט צו רעדען וועגען אזא פּראָבלעם ווי ערב נייי־יאָהר, ווען אלע גיבען זיך אָפּ א חשבון הנפש, ווען יעדער איינער קומט ארויס עפענטליך מיט „סטייטמענטס" און „מעסערזשעס" און טיילט אויס מיינונגען אויף רעכטס און אויף לינקס? טאָם מור האָט ארויס־גענעבען א „סטייטמענט ערב נייי־יאָהר. אז די רעגירונג דאַרף עפּיס טאָן, כדי צו אָפּשטעלען דעם אויסוואַנדערונגס־שטראָם פון די קאַנאַדער נאַטיוויסטען, וועלכע פאַרלאָזען די מדינה און קליי־בען זיך אריבער אין די פאַראייניגטע שטאַטען. ער זאָגט, אז „דערמיט וואָס מען פאַרנאַכלעסיגט די אַרבייטער־אי־נטערעסען און מען באַציהט זיך מיט שנאה צו זייערע נויטען, פאַרשטאַרקט מען דעם ראַדיקאַליזם און מען רופט ארויס אומצופריעדענהייט צווישען די אַרבייטער אין דער אַמעריקאַנער אַרבייט־מאַרקט. ער דערמאָהנט אבער נים מיט א וואָרט דעם מצב פון איינוואַנדערונג מעבר־לים. אט דער פּראָבלעם איז שוין ביי מור'ן און זיינע חברים לאַנג גע־שליכטעט געוואָרען: זיי זענען דורכ־לאַנד געווען איינוואַנדערונג פון איידע־פּעאַישע עלעמענטען, — ווער זיי זאָלען נים זיין אין פון וועלכען לאַנד זיי זאָ־לען נים האָבען געקומען!

אין אויב מור דערמאָהנט שוין יא די איירעפּעאַישע אימיגראַנטען, טוט ער עס מיט דער איינענער פּיינדליכער מינע ווי זיינע קאָלעגען אין די שטאַטען און אין די אנדערע לענדער. ער לעגט אריין די טומאה אין דער יראה אין זאָגט, אז אידער צו זובען אימיגראַנטען אין אַנ־דערע לענדער, דאַרף מען בעסער זעהן, אז די אומשטענדען אין לאַנד זאָלען אויסגעפּרעסט ווערען און איינגעאַר־דענט ווערען אזוי, אז די אויסוואַנדע־רענדיגע קאַנאַדער בירגער, וועלכע זענען אויעך זוכען גלייכען אין די שטאַטען, זאָ־לען זיך קאָנען אומקעהרען אהיים און אָפּזיהרען זייערע לעבענס־שטייגער אונ־טער גינסטיגערע באַדינגונגען איידער פריהער. ער רעדט וועגען די אויסנע־וואַנדערטע מיט פיעל מעהרער צער און מיטנעפיהל איידער־וועגען די צעהנדלי־גער טויזענטער פליכטלינגען, וועלכע וואַלגערען זיך אין די פאַרשיידענע האַ־פען־שטעדט פון אייראָפּאַ. ווי קומט מור אַז פיהלען דעם וועהטאָג פון די אימיג־ראַנטען, וועלכע ווערען געיאָגט אין גע־טריבען פון אלע פיינדליכע לענדער? ער פאַרשטעהט עס נים, און ער קאָן עס נים באַגרייפען.

אין אזען טאָם מור אַרום מיט זיידענע הענטשקעלאַך אין זוכט צו צי־הען א בריק און שלום מאַכען צווישען אַרבייט אין קאַפּיטאַל. אָבער אלץ אזוי ליעבליך, אזוי פרום און אזוי צידליך מאַנירליך ווי איז גוטע אלטע צייטען. די רעגירונג דאַרף עפּיס טאָן כדי אַר־בייטער צו איפרידענשטעלען. אָבער ווי אזוי און מיט וואָס פאַר אַ אופן? קומט אַרויס מיר אין זאָגט, אז די רעגירונג דאַרף בויען טראַקטען, דאַרף איינאַדדע־נען עלעקטרישע סטאַנציעס און אַנדע־רע עפענטליכע אַרבייטען. כדי צו שאַ־פען אַרבייט פאַר די, וואָס נויטיגען זיך דאַרין זעהר שטאַרק. די רעגירונג מוז אויך העלפען אז די אַרבייטער איהרע זאָלען נים דאַרפען אנקומען צו צדקה און צייט פון א נוים. זי דאַרף זעהן, אז די קאַנאַדער געלדער זאָלען אויסגעגעבען ווערען אין לאַנד. גוטא און אז אַרטיק־לען און פּראָדוקטען, וואָס קאָנען פּראָ־דוצירט ווערען אין נעקויפט ווערען גלייך אויפ'ן אָרט, זאָלען נים געקויפט ווערען אין די פאַראייניגטע שטאַטען אדער ער־גיין אַנדערש. היימישע אינדוסטריען דאַרפען דערהויטיגט ווערען, ווייל נאָר אויף א ז א וועג קאָן מען אוועק־שטעלען די קאַנאַדער אינדוסטריען אויף א פעסטען פונדאַמענט און געבען די אַר־בייטער א מעגליכקייט צו ציהען זייער חיוכה פון זייערע פאַכען.

טאָם מור'ס נייי־יאָהר פזמון איז עהנליך צו די יעהרליכע דרשות און פזמונים פון די אַנדערע מענשען, וועל־כע פוצען די שטיוועל פון די גרייסע אינדוסטריעלע קאַפּיטאַלען און ווילען אויסווירען אַלערליי רעפאָרמען פאַר די אַרבייטער מיט דער הילף פון גוטע אוי־סע רייד־עלאַך, מיט קאָמפּלימענטען און פּשרות. מיר האָט מורא פאַר ראַדיקא־ליזם פונקט ווי סעמעל נאָמפּערס און זיין חברותא. ער ווייסט און פיהלט, אז די קלאַנערינע אינטשטענדען צווישען די אַרבייטער זענען גרם צו די אומרוהען און אַלע רעוואָלוציעס, וועלכע האַלטען זיך אין פאַרשפּריטען צווישען די אַר־בייטער. און מור וויל פאַרכאַפּען די פייל פאַר דער נעץ: זאָל מען אָפּראַשט אָפּ־שטעלען דעם אַנטאַגאָניזם צווישען די הויכע פענסטער קעגען די אַרבייטער, אזוי וועט דער ראַדיקאַלער שד נים האָ־בען קיין שליטה און די ציוויליזירטע געזעלשאַפט וועט נעראַטעווט ווערען. פאַרט א פּרעזידענט פון א גרויסער אַר־דע רעדען אַלצאַיינע דייד, ווי זיי וואָלי־גאַניזאַציע! צו אזא שכל דאַרף מען זיך טען באַמת קאָנען דערשלאָגען. בפרט אז מען איז נאָך א מענש פון א רעגירונגס־מאַ־שין און מען זייהט נוטע שכירות פון דער רעגירונגס־קאַסע.

יאָהרען און יאָהרען האַלט מען אין איין רעדען וועגען רעפאָרמען. עס רעדט גאַנץ פאַרט און עס רעדט מור. אָבער ביי־דע רעדען אַלצאַיינע דייד, ווי זיי וואָלי־ווען א שטרענגער דיפּלאָמאַטישער סעפּ־רעס.

קעניג לואיז איז געווען דער זיידע פון דעם איצטיגען קעניג געווענענעם קעניג עמנואַל, וועלכער פאָטער און עלטערער ברודער זענען עדמאָרדעט געוואָרען אין גאַס אין ליסאַבאָן אין ער אליין נאָך א קורצע אנוועזענהייט אויפ'ן טראָהן איז פאַרטריבען געוואָרען פון לאַנד.

קעניג לואיס איז פּלוצלינג קראַנק געוואָרען מיט א נעהיימניספולער קראַנק הייט און א שטאַרקער קלאַנג האָט זיך נעהאַט פאַרשפּרייט אז זיין קראַנקהייט איז געקומען פון א לאַנגזאַמען ניפט וואָס איז ארייגגעטאָן געוואָרען. אין זיינע שפּייז. דער ניפט האָט געווירקט לאַנגזאַם ביסלעכווייז איז דעם קעניגס געזונדהייט רואינירט געוואָרען, ביז אין א געוויסען פריהמאָרגען האָט מען דעם קעניג געפונען דאַלגאַרוקאַיאַ (יוגעסקאַיאַ) מיט וועמען דער צאַר האָט חתונה געהאַט „מאַרגאַנא־טיש" (דאָס הייסט נים אפיציעל) און האָט מיט איהר געהאַט דריי קינדער, נאָכ־דעם פּי אלעקסאַנדער דער צווייטער איז געהרגעט געוואָרען פון דער באָמבע פון ניהיליסט גרינעוועטשקא. האָט דער נייער צאַר אלעקסאַנדער דער דריטער פאַרטרי־בען פון רוסלאַנד זיין אַמטערס געלייענט און איהרע קינדער, די פּרינצעסען איז נים לאַנג צוריק געשטאָרבען אין פּראַנקרייך, וואו זי האָט געלעבט די גאַנצע צייט. זי האָט געהאַט אין איהר בעזיץ א מאָסע ברייף פון אלעקסאַנדער דער דריטער און ניקאָלאַי דער צווייטער האָבען איהר אנ־געבאָטען גרייסע סומען אַרויסצוגעבען די בריעף. זי האָט זיך אָבער ענטזאָגט. זי האָט די בריעף איבערגעגעבען צו איינעם, ניקאָלאַי מאַרקאָוו אין פאַריז, מאַרקאָוו האָט עס געזאָלט פּובליציירען אין א בוך־פאָרם, אָבער די פּרינצעסען איז דערווייל געשטאָרבען און די ראַמאַנאָוו פאַמיליע איז געלונגען אַרויסצובעקומען אין איינ־דזשאַנשען פון פראַנצויזישען געריכט צו פאַרבאָטען מאַרקאָוו'ן צו פּובליציירען דעם בוך. מאַרקאָוו האָט עס אָבער בדעה צו פּובליציירען אין אויסלאַנד און עס וועט וואָהרשיינליך אין ניכען ערגעץ ערשיענען פון דרוק.

דערווייל האָט מאַרקאָוו ארויסגעגע־בען דעם אינהאַלט פון איינעם פון די בריעף פון צאַר אלעקסאַנדער דער צווייטער, צו די פּרינצעסין דאַלגאַרוקאַיאַ, אין דעם בריעף באַשרייבט ער דעם טויט פון זיין פאָטער ניקאָלאַי דער ערשטער.

ניקאָלאַי דער ערשטער, וועלכער איז געווען דער שטאַלצעסטער טיראַן וואָס איז ווען געווען אויף דעם ראַמאַנאָוו טראָהן איז געשטאָרבען. ווערענד דעם קרימער קריעג, באַלד נאָך דעם פאַל פון סעוואַסטאָפּעל. דער צאַר וועלכער האָט אָנגעהויבען די מלחמה אין דער האָפענונג צו פאַרגעהמען קאָנסטאַנטינאָפּאָל. האָט געוועהן ווי אַלע זיינע פלעגער זענען פאַר־ניכטעט געוואָרען, זיין אַרמיי איז צושמע־טערט געוואָרען און ער איז געווען גע־צוואונגען צו בעטען א שלום ביי זיינע שונאים די „עליים" (ענגלאַנד, פראַנק־רייך, טערקיי און סאַרדינען־פּיעמאָנטען). ניקאָלאַיס שטאָלץ איז געווען שרעקליך געקריינקט אין ער האָט בעשלאָסען צו מאַכען א סוף צו זיין לעבען. ער האָט געאָרדערט זיין לייב דאָקטאָר צו געבען איהם א גיפטיגען געטראַנק. דער דאָקטאָר א דערציטערטער איז איהם געפאָלען צו די פיס און געבעטען איהם בעפרייען פון אזא דזשאָב, אָבער ניקאָלאַי, וועלכער איז געבליבען דער טיראַן ביז צו זיין לעצטען מאָמענט איז בעשטאַנען אויף זיין פאָדע־רונג און געסטראַשעט דעם דאָקטאָר צו לאָזען איהם הינריכטען אויב ער וועט ניט פאָלגען זיין באַפעהל, דער דאָקטאָר זע־הענדיג אז ער איז סיי ווי סיי פאַרלאָרען ווי ער זאָל ניט הארגלען, האָט ענדליך ערפילט זיין פאַרלאַנג און פאַרסט'ם ניי־פאָלאַיען.

דער דאָקטאָר האָט נאָכדעם דער־צעהלט די געשיכטע פאַר דעם נייען צאַר אלעקסאַנדער דער צווייטער, וועלכער האָט ניט נאָר מוחל געווען זיין פאָטערס אונ־ווילינען מערדער, נאָר ער האָט איהם נאָך רייך בעלאָהנט אבער נעאָרדערט איהם צו פאַרלאָזען פעטערסבורג און זיך באַזעצען ערגעץ אין פרעמדע לענדער.

די צווייטע אויפגעגעבענע געשיכטע וואָס איז איצט אויפגעדעקט געוואָרען, איז א בריעף פון צאַר אלעקסאַנדער דעם צווייטען צו זיין לעבעטען, די פּרינצעסין דאַלגאַרוקאַיאַ (יוגעסקאַיאַ) מיט וועמען דער צאַר האָט חתונה געהאַט „מאַרגאַנא־טיש" (דאָס הייסט ניט אפיציעל) און האָט מיט איהר געהאַט דריי קינדער, נאָכ־דעם פּי אלעקסאַנדער דער צווייטער איז געהרגעט געוואָרען פון דער באָמבע פון ניהיליסט גרינעוועטשקא, האָט דער נייער צאַר אלעקסאַנדער דער דריטער פאַרטרי־בען פון רוסלאַנד זיין אַמטערס געלייענט און איהרע קינדער, די פּרינצעסען איז נים לאַנג צוריק געשטאָרבען אין פּראַנקרייך, וואו זי האָט געלעבט די גאַנצע צייט. זי האָט געהאַט אין איהר בעזיץ א מאָסע ברייף פון אלעקסאַנדער דער צווייטער און ניקאָלאַי דער צווייטער האָבען איהר אנ־געבאָטען גרייסע סומען אַרויסצוגעבען די בריעף. זי האָט זיך אָבער ענטזאָגט. זי האָט די בריעף איבערגעגעבען צו איינעם, ניקאָלאַי מאַרקאָוו אין פאַריז, מאַרקאָוו האָט עס געזאָלט פּובליציירען אין א בוך־פאָרם, אָבער די פּרינצעסין איז דערווייל געשטאָרבען און די ראַמאַנאָוו פאַמיליע איז געלונגען אַרויסצובעקומען אין איינ־דזשאַנשען פון פראַנצויזישען געריכט צו פאַרבאָטען מאַרקאָוו'ן צו פּובליציירען דעם בוך. מאַרקאָוו האָט עס אָבער בדעה צו פּובליציירען אין אויסלאַנד און עס וועט

וואָס מעהר אַלץ פרעהליכער!

וואָס מעהר סטראָלערס שוואַוו־סטאַרס (איינע אין א פעקעל) איז קאָנט זאַמלען אין די נעפּסטע עטליכע וואָכען, אַלץ רייכער קאָנט איהר ווערען. זאָגט: "גיגי" און סייפט די פּיקטשורס. נעגונ'ן

זאָגט בליץ —

דער געהיימניספולער טויט פון צאַר ניקאָלאַי דעם ערשטען און פון קעניג פון פּאָרטוגאַל ערשט אויפגעדעקט

פון ש. גרינבלוי.

—)0:(—

היינטיגע צייטען איז דער "קורס" אָפּעראַציע א לעבעדיגען וואָס זאָל קענען פון קרוינען אזוי שטאַרק געפאַלען אז עס פאַרהייליט ווערען, נאָר עס איז געווען דער שנים פון א טויטען קערפּער. די וואונד איז צו גרוים אין צו טיעף צו קענען פאַר־הייליט ווערען. נאָך א קורצע בעראַטונג צווישען זיך, ווערענד דער קעניג איז גע־קענען מיט אן אויפגעריטענעם בויך אין שוואָך געקרעכצטעט פון די שמערצען, האָ־בען די דאָקטוירים בעשלאָסען אז דער קעניג קען זיך דעם העכסטען באַטערען נאָך עטליכע טעג אין דערפאַר איז גלייכער איהם צו טויטען אויף דער שטעג. די דאָקטוירים האָבען איהם דאַן גלייך גע־טויטעט מיט כלאָראָפאָרם.

קעניג פאַרלאָס לואיס'עס זוהן, האָט געאָרדערט צו האַלטען די געשיכטע זעהר שטרענג אין געהיים און עס איז אויך בין איצט געבליבען אונבעקאַנט.

די צווייטע אויפגעגעבענע געשיכטע וואָס איז איצט אויפגעדעקט געוואָרען, איז א בריעף פון צאַר אלעקסאַנדער דעם צווייטען צו זיין לעבעטען, די פּרינצעסין דאַלגאַרוקאַיאַ (יוגעסקאַיאַ) מיט וועמען דער צאַר האָט חתונה געהאַט "מאַרגאַנא־טיש" (דאָס הייסט ניט אפיציעל) און האָט מיט איהר געהאַט דריי קינדער, נאָכ־דעם פּי אלעקסאַנדער דער צווייטער איז געהרגעט געוואָרען פון דער באָמבע פון ניהיליסט גרינעוועטשקא, האָט דער נייער צאַר אלעקסאַנדער דער דריטער פאַרטרי־בען פון רוסלאַנד זיין אַמטערס געלייענט און איהרע קינדער, די פּרינצעסען איז נים לאַנג צוריק געשטאָרבען אין פּראַנקרייך, וואו זי האָט געלעבט די גאַנצע צייט. זי האָט געהאַט אין איהר בעזיץ א מאָסע ברייף פון אלעקסאַנדער דער צווייטער און די צאַרען אלעקסאַנדער דער דריטער און ניקאָלאַי דער צווייטער האָבען איהר אנ־געבאָטען גרייסע סומען אַרויסצוגעבען די בריעף. זי האָט זיך אָבער ענטזאָגט. זי האָט די בריעף איבערגעגעבען צו איינעם, ניקאָלאַי מאַרקאָוו אין פאַריז, מאַרקאָוו האָט עס געזאָלט פּובליציירען אין א בוך־פאָרם, אָבער די פּרינצעסין איז דערווייל געשטאָרבען און די ראַמאַנאָוו פאַמיליע איז געלונגען אַרויסצובעקומען אין איינ־דזשאַנשען פון פראַנצויזישען געריכט צו פאַרבאָטען מאַרקאָוו'ן צו פּובליציירען דעם בוך. מאַרקאָוו האָט עס אָבער בדעה צו פּובליציירען אין אויסלאַנד און עס וועט

תחזקנה ידיכם העובדים הלאומים

צירי הועידת הציונית

התשע־עשרה בקאנאדע

— בהשתתפות —

נשיא המפלגה הציונית העולמית

— הד"ר —

חיים ווייצמאן

עבודתכם על שדה הציונות ותחית העם תהי מועילה ופורית.

אגודת „תרבות" טורונטו

באַזוכט די קאַנוועגשאַן זיצונגען

די פראַנראַם פון די היינטיגע זיצונגען

היינט 9.30 פריה

נאַציאָנאַל פאַנד באַריכט, דורך הרב י. ל. האַטניק.

אידישער קאָלאָניאַל באַנק באַריכט. דורך ב. שיפער.

רעזאָלוציעס.

דעבאַטע.

היינט 1 אויפגער

לאַנטש אין פּרימראָזע קלוב לכבוד הד. חיים ווייצמאַן.

היינט 2.30 נאָכמיטאָג

אלגעמיינע געשעפטס פאַרהאַנדלונג.

וואַהלען.

שלום פון דער קאַנוועגשאַן

אַלע זיצונגען פון דער קאַנוועגשאַן ווערען געהאַלטען אין קינג עדוואַרד האָטעל

17־טער פלאָר, קריסטאַל־באַל רום

מיטוואָך ביטאָג

— ערעפענונג פון דער —

הדסה קאַנוועגשאַן

מיטוואָך אוועגט

הדסה לאַנטשאַן אין פּרימראָז קלוב

דעלעגאַטען פון פאַרשידענע קאַנאַ־דער שטעדט, צו דער ציוניסטישער קאַנוועגשאַן

ברענטפאָרד, אָנט.

רויז. נאָבעל.
ה. נאַדעל.
מאַקס ווייס.
מ. נוסבוים.

עדמאָנטאָן, אַלבערטאַ.

נ. מ. האַרדין.
י. ה. שמעלניצקי.

פאָרט ווילאָיאַם און פאָרט אַרטור

מאיר פאַקס.
רעוו. א. קאַץ.

האַמילטאָן.

פ. רויז.
מרס. האַלפערן.
רעוו. האַלפערן.
הד. ב. דייוידסאָן.
נ. דזשליקאָבסאָן.
רעוו. יעקב לעווינסאָן.
מרס. לעווינסאָן.
מר. נירענבערג.
מר. ע. פאָומאָן.
מר. י. סיגעל.
הערי סידערסקי.

קינגסטאָן, אָנט.

סעם ראַבינסאָן.
יוסף אַבראַמסקי.
הערי אַבראַמסקי.

לאָנדאָן, אָנטאַריאָ.

מ. נעגרשאָן.
ה. לעוו.
מיס לאַה לוּאיס
מרס. ב. לוּאיס.
ה. יאַרצאַווסקי.
י. מ. פינק.
י. מ. פינק.
מ. פישסיין.
אייזידאָר נאַלרסטיק.

אָטאַוואַ, אָנט.

ב. ראַפּעל.
מרס. א. ה. קאַפּלין
מרס. וו. שענקמאַן.
ב. פּאַעל.
מ. שענקמאַן.
מיס עלען אַבילסאָן.
סאָול פעלער.
מיס דאָראָטי פרימאָן.
מיס אידאַ אַבעלסאָן.
מרס. ס. באַכנער.
ב. בוקמאַן.
לאַזאַרוס גרינבערג.
סאָול פעלער.
מיס מאַלי סאַקס.
מיס. ס. קראַניק.
ס. קראַניק.
מיס א. גאָלוב.
מיס פ. נאַלדפילד.
מיס כ. נאַלדפילד.
ד. עפּשטיין.
מרס. ד. עפּשטיין.
מיס א. פולאָן.
מאַקס פעלער.
י. צעלניק.
י. זאַקס.
ל. עפּשטיין.

קוויבעק.

נ. נאַרדנער.

רידזשיינע, סאַסק.

י. נאַרדאָן
י. שוואַרצפילד.

סאַרניע, אָנט.

ה. ראָטצקי.

טימינס, אָנט.

מיס ס. פעלדמאַן.
סעם בוקאָוועטצקי.

ווינדזאָר, אָנט.

מיס פרענסיס געלער.

ווינניפּעג.

מאַקס שטיינקאָפּ.
ה. ווייַלדער.
מרס. ווייַלדער.
הרב קאַהאַנאָוויטש.
נ. שיפער.

צוליעב א טעות איז צווישען די טאָראָנטאָ'ר דעלעגאַטען אויסגעלאָזען געוואָרען דער נאָמען פון מ ר ס. ק א ד ר י ן, וועלכע איז תרוועהלט פון די „ציון בענעוואָלענט ליידיס אוק־זיליערי".